

Jakelussa mainituille

Asuinyhteisöjen yhteisten ja yleisten sisätilojen sekä yhteisten ulkoalueiden tupakointikiellot

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ohjeistaa tupakkalakiä valvovia kuntien viranomaisia sekä asuinyhteisöjä 1.10.2010 voimaan tulevasta tupakkalain muutoksesta (698/2010).

Tupakkalain 12 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan **tupakointi on kielletty asunto-osakeyhtiön tai muun asuinyhteisön asuinkiinteistöjen yhteisissä ja yleisissä sisätiloissa**. Lisäksi tupakkalain 12 §:n 3 momentin mukaan asunto-osakeyhtiö tai muu asuinyhteisö **voi kieltää tupakoinnin hallitsemallaan yhteisellä ulkoalueella rakennuksen ilmanottoaukkojen läheisyydessä, lasten leikkialueella ja yhteisillä parvekkeilla**.

Taustaa

Asuinyhteisöllä on jo ennestään ollut mahdollisuus järjestyssäännöissään kieltää tupakointi asuinyhteisön yhteisissä ja yleisissä sisätiloissa, kuten porraskäytävässä ja yhteisessä saunassa. Monet asuinyhteisöt ovatkin käyttäneet tätä mahdollisuutta, ja lakimuutos vahvistaa yleisen käytännön, jonka mukaan tupakointi näissä sisätiloissa on asuinyhteisön asukkaiden ja muiden tiloja käyttävien henkilöiden terveyden suojelemiseksi kielletty. Lakimuutoksen voidaan myös olettaa edistävän paloturvallisuutta, sillä ongelmatilanteissa asuinyhteisö voi vedota tupakkalain nimenomaiseen sääntökseen, jossa kielletään tupakointi yhteisissä ja yleisissä sisätiloissa.

Asuinyhteisö on voinut järjestyssäännöissään kieltää tupakoinnin myös hallitsemillaan yhteisillä ulkoalueilla. Lakimuutoksella pyritään varmistamaan tällaisten järjestyssäännöin toteutettujen tupakointikieltojen jatkuminen ja leviäminen. Tavoitteena on myös estää tupakansavun kulkeutuminen ilmanvaihdon kautta savuttomiin sisätiloihin ja siten suojella rakennuksessa sisällä olevia henkilöitä ulkoa tulevalta tupakansavulta.

Yhteiset ja yleiset sisätilat sekä yhteiset ulkoalueet

Tupakkalain 2 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan sisätilalla tarkoitetaan suljettua tilaa, jossa on katto, lattia ja seinät, taikka tilaa, josta yhden tason pinnan lisäämisellä voidaan muodostaa suljettu tila ja joka on tarkoitettu asuin-, oleskelu-, odotus- tai työskentelytilaksi. Asuinyhteisön asuinkiinteistöjen yhteisiä ja yleisiä sisätiloja, joissa tupakointi on kielletty, ovat siten esimerkiksi porraskäytävä, ullakko- ja kellaritilat, kerhotilat sekä yhteinen sauna. Tällaisiin yhteisiin ja yleisiin sisätiloihin ei myöskään saa järjestää tupakointia varten tarkoitettua erillistä huonetta tai muuta tilaa.

Yhteisinä ulkoalueina, joilla tupakoinnin asuinyhteisö voi halutessaan kieltää, on tupakkalaissa mainittu rakennuksen ilmanottoaukkojen läheisyydessä olevat paikat, lasten leikkialueet ja yhteiset parvekkeet. Kyseessä

on esimerkinomainen luettelo asuinyhteisön hallitsemista yhteisistä ulkoalueista, eikä tupakkalaki rajoita asuinyhteisön oikeutta järjestyssäännöissään kieltää tupakointi myös muilla kuin säännöksessä mainituilla yhteisillä ulkoalueilla. Asuinyhteisö voi siten halutessaan järjestyssäännöissään kieltää tupakoinnin myös esimerkiksi hallitsemallaan yhteisellä ulkoterasilla tai pysäköintialueella. Toisaalta asuinyhteisön oikeus tupakoinnin kieltämiseen ei ulotu osakashallinnassa oleviin ulkoalueisiin eikä muihin ulkoalueisiin, jotka eivät ole asuinyhteisön hallinnassa. Asuinyhteisö ei siksi voi tupakkalain perusteella kieltää tupakointia esimerkiksi kadulla tai muulla yleisellä alueella, vaikka ulkoa leviäisi tupakansavua rakennuksen porraskäytävään. Tupakansavun leviämiseen saattaa kuitenkin olla mahdollista puuttua esimerkiksi terveydensuojelulain nojalla.

Yhteisten ulkoalueiden tupakointikieltoa koskeva asuinyhteisön päätös tehdään asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) tai muun asuinyhteisöön sovellettavan lain mukaisessa järjestyksessä.

Tupakointikielto-opasteet

Tupakkalain 13 §:n 6 momentin perusteella asuinyhteisön tulee asettaa tupakointikiellon osoittavat opasteet näkyville yhteisiin ja yleisiin sisätiloihinsa. Vastaavanlainen velvollisuus koskee asuinyhteisöä, joka on kieltänyt tupakoinnin hallitsemallaan yhteisellä ulkoalueella. Vastuu siitä, että opasteet on asetettu näkyville, on lähtökohtaisesti asuinyhteisön hallituksella.

Opasteiden tulee tupakka-asetuksen 14 §:n mukaan olla sisällöltään yksiselitteisiä sekä kooltaan ja sijoittelultaan sellaisia, että ne ovat tiloihin saapuvien tai niissä oleskelevien helposti havaittavissa. Lähtökohtana on, että tupakointikielto-opasteet asetetaan kaikkiin yhteisiin ja yleisiin sisätiloihin niin, että tilaan saapuvat voivat huomata ne heti vaivatta. Myös yhteisen ulkoalueen mahdollisen tupakointikiellon osoittava opaste on sijoitettava sellaiseen paikkaan, että se on helposti havaittavissa valaistus- ja sääolosuhteista riippumatta.

Seuraamukset

Jos joku tupakoi sisätilassa tai ulkoalueella, jossa se on tupakkalain 12 §:n perusteella kielletty, eikä kehotuksesta huolimatta lopeta tupakointia, asianomaisen sisätilan tai ulkoalueen haltija taikka näiden edustaja saa tupakkalain 13 a §:n perusteella poistaa hänet sisätilasta tai ulkoalueelta, jollei hänen poistamistaan voida pitää kohtuuttomana. On kuitenkin huomattava, että yksityishenkilö ei voi käyttää voimakeinoja tupakoinnin estämiseen tai tupakoivan henkilön poistamiseen tiloista. Asuinyhteisön hallituksen jäsenkään ei voi väkisin poistaa tupakoivaa henkilöä esimerkiksi porraskäytävästä. Tupakointiin on kuitenkin puututtava käytettävissä olevilla keinoilla. Tapauksesta riippuen kyseeseen voi tulla ilmoitus poliisille tai tupakkalakia valvovalle kunnan viranomaiselle. Jos tupakointikieltoja rikotaan toistuvasti, asuinyhteisön hallituksella voi olla velvollisuus ryhtyä asunto-osakeyhtiölain tai muun soveltuvan lain mukaisiin toimenpiteisiin.

Henkilöön, joka huomautuksista huolimatta jatkaa tupakointia tupakkalain säännösten vastaisesti, voi kohdistua myös rikosoikeudellisia seuraamuksia. Joka sisätilan tai ulkoalueen haltijan tai hänen edustajansa huomau-

Dnro 7044/11.02.04.01.03/2010

30.9.2010

tuksesta huolimatta jatkaa tupakointia sisätilassa tai ulkoalueella, jossa tupakointi on 12 §:n mukaan kielletty, on tupakkalain 32 §:n mukaan tuomittava tupakointirikkomuksesta sakkoon.

Tupakkalain 33 §:n mukaan sisätilan tai ulkoalueen haltija tai hänen edustajansa, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta sallii tupakoinnin 12 §:n vastaisesti sisätilassa tai ulkoalueella, jossa se on kiellettyä, on, jollei laiminlyöntiä voida pitää vähäisenä ja jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, tuomittava tupakkalain suojaamistoimenpiteiden rikkomisesta sakkoon. Asuinyhteisössä tämä vastuu kuuluu viime kädessä hallitukselle. Vastuun arvioinnissa on olennaista se, onko tupakointikiellon osoittavat opasteet asetettu asianmukaisella tavalla näkyville, sekä se, onko tupakointirikkomuksiin puututtu riittäväällä tavalla.

Lisätietoja ohjeesta antaa ylitarkastaja Laura Nikkanen, puh. (09) 7729 2502.

Johtaja

Katariina Rautalahti
Katariina Rautalahti

Ylitarkastaja

Laura Nikkanen
Laura Nikkanen

Jakelu

Sosiaali- ja terveysministeriö
Aluehallintovirastot
Kunnat
Suomen Kiinteistöliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry